

FOTÓ: ANNA BOGODIST

Azt hiszem, minden egyes előadásra emlékszem, amit valaha láttam. Azt már nem tudom, melyik harapott először a szívembe. De azóta visszajárok gyógyítani – mintegy kutyaharapást szőrivel.

Rendszeresen itt vagyok a THEALTER-en. Nem sok előadást nézek meg. Néha egy is soknak bizonyul. Hónapokra kikattant, lassan emészttem. Úgyhogy óvatos vagyok.

Az éjjel mintegy véletlenül visszatévedtünk a Zsinához. Filmvetítés után együtt maradt néhány ember, akiket talán nem véletlenül hozott össze a sors. A Zsina udvarán az összetartozás szelleme lebegett. Aztán váratlanul berohant egy társaság, és Sanyibá bekonferálta, hogy mostan egy extra előadás lesz látható. Címet ugyan nem mondtak, de tudtam. Csakis valami hirtelen-nagyon-kikívánkozok-dolog lehet.

Bevonultunk a nézőtérre. Hatan? Tizen?

A színpadon, a rivaldafényben ült egy Ember. Egy Ember, aki mondani akart valamit. Mondania kellett valamit, kimondani, gyorsan, mielőtt... török vagy robban... vagy... gyógyíthatatlanul beszorul. És elmondta. Megmutatta. Vállalta. Önmagát. Mindenesül, szőröstül, bőröstül, korostul, szenvedélyestül.

Megmutatta a keserűséget, a csalódottságot, megmosolyogtatta a ripacsságot, megcsilllogtatta elméleti és megvillantotta gyakorlati tudását, felvállalta megmatottségét, felismerte és elismerte, ami megérintette, és közben... ott vibrált és pulzált, és valami hallhatatlan frekvencián füttyült és síktott a bizonytalanság és a fájdalom.

Nem az egészet adta ki persze... Csak a jéghegy csúcsát. Éppen csak annyit, hogy túl lehessen élni valahogy. Holnapig.

Az előadás éppen olyan hirtelen ért véget, ahogy elkezdődött.

Aha, – gondolhatta valaki – húsz év után akár ezt is lehet... Nem. Húsz év, meg az idejű Pinter Béla, Szakonyi György és a Derevo után ez a minimum, egyszerűen muszáj volt!

Én még nem tudom, hogy ez most gyógyított rajtam egy kicsit vagy holnaptól ezt is gyógyíthatom...

KOZA KAROLINA

van egy bohóc, van neki egy édes kis majma meg egy kis paprikajancsija. van még a történetben egy nagyon szép balerina, olyan bohóc, tudod. az egész olyan, mint egy andersen-mese, van benne egy kicsi az ólomkatonából is.

akkor mért az a weöres sándor vers jutott eszembe, hogy tárt kebleden reszket a kóc, meghal érted a jancsi bohóc?

NYEMCSOK ÉVA ESŐ

A test éneke – borotvaélen

Nagyon fiatal voltam, de volt bizonyos előéletem, színházi. De én ilyet, azelőtt, soha! Persze, persze. Számon tartottam egy Bán Jánost, mint kivételt, meg láttam már, felvételről, Jel Színházat is. De hogy az ember, az uralkodásra született evolúciós csúcshalak, élő és élettelen örökös diktátora, ilyen mértékben ura legyen önnön testének; hogy ezzel mutassa meg, mennyire érthetetlen, megfejthetetlen, megmagyarázhatatlan, de bírható titok vagyunk egytől-egyig a kislábujunktól a fejünk búbjáig; hogy úgy legyen fontos a fegyelem, a figyelem, a test rafinériája, hogy az első ámulat után mégse erre figyelj, de ez legyen az alap, ahonnan elindulsz, nevetve és sírva, gyűlölni és szeretni, lehetőleg mindezt egyszerre, azonos intenzitással, lehetőleg szavak nélkül, vagy talán egy dalban, egyszer és mindenkorra, mégis könnyedén – hát, úgy emlékszem, 1992-ben ez nem volt mindennapos színházi tapasztalat, még az alternatívok, a függetlenek, a szabadok között se.

(...) Anton és csapata 1992-ben volt először vendégünk Szegeden. Nagyon régen volt. És hülyén hangzik azzal dicsekedni, hogy együtt ettünk Antonnal a SZOTE-menzán. Vagy hogy tréninget vezetett nekünk. S hogy azt terveztük, sűrűn (évente többször) visszajár majd hozzánk, tanítani. Nem csak minket, kiváltságos együttesedelőket: szakmabelit, laikust, bárkit, akiben kellő elszántság, érdeklődés, nyitottság és alázat van. Járjon bár szemöldökben vagy anélkül.

1993-ban a Derevóra éhes szegedi közönség zsúfolásig megtöltötte a Kisszínházat. A Derevo egyetlen egyszer, 1995-ben lépett fel a THEALTER-en, s azóta nem is jártak Szegeden. Legálábbis így, Derevóként. (...)

Nem, nem az következik, drága barátaim, amire gondoltok. Nem a sirám, hogy mennyire másként is alakulhattak volna a dolgok. Hogy milyen szörnyű, hogy mi, magyarországi, vidéki fesztiválcsinálók, ámátörök a szakmában, s a pénzszerzésben kiszolgáltatottak, eredeti terveinknek (évekre előre tervezhető programú nemzetközi fesztivál, mellette akadémia, konferencia, szakkönyvkiadás stb.) másfél évtized alatt is csak a töredékét valósítottuk meg. Persze, ez mind igaz. És a közönség is megérdemli, hogy lássa időnként: ki mire jutott a tehetségével. Hát akkor mutogassunk most ujjal, rájuk.

Antonra és tanítványaira – a Derevóra. Adriano Miliani és Alekszej Merkusev ex-derevós irodistákra. Oleg Zsukovszkij iskolamesterre.

Itt vannak. Újra. És, még mindig, itt vagyunk mi is.

És én még mindig azon gondolkodom, mitől van az, hogy emberek, földi halandók, ennyire tudják, ennyire bírják a borotva élet. Mert a test, ó, a test, csak ott énekel. Szívvel. Lélekkel. Buján.

K. (EX-STASIS 2006, I. SZÁM)

Derevo

A Derevo első magyarországi fellépése 1992-ben volt. A MASZK Egyesület hívta meg őket utcaszínházi előadásukkal. Mondhatjuk talán, hogy a Derevo egy kicsit a THEALTER felfedezettje. Itthon mindenképpen. Ma már a színházi fesztiválok nemzetközileg is ismert és elismert művészei. *Harlekin* című darabjukat a megtelt Kisszínházban mutatták be kedden este. A szívüket adták nekünk, miközben ők is szívet cseréltek néhányszor. Egy-egy könnyed mozdulatukkal novellányi érzést, gondolatot tártak elénk. A THEALTER-rel 18 éve összefonódó Derevo társulat dokumentumaiból szemezgetünk.

Hangulatvizsgálat

Anton Adaszinszkijt kérdeztük a *Harlekin* előadás után

– Hogy érezte magát, milyen volt a közönség?

– San Francisco után nagyon jól, igazából otthon érzem magam, mert ott úgy éreztem, hogy a közönség és köztünk van egy fal, ami áthidalhatatlannak tűnik, de most idejöttünk és majdnem úgy érzem, mintha ez egy szeretkezés lenne.

– Miért szeret Magyarországra, Szegedre visszajárni, hiszen évek óta belekerülnek a előadásai a programokba? Mi fogta meg Önt és a társulatot itt, hogy évről évre fellépnek nálunk?

– Úgy érzem, hogy Magyarország és a Derevo között valami nagyon különleges kapcsolat van, fogalmam sincs, hogy micsoda, de mindenféleképpen különleges.

RÉSZLET GYEPES MÓNIKA ÉS WEISZ RICHÁRD INTERJÚJÁBÓL

Talán megérték valamit beszélgetés Alekszej Merkusevvel (részlet)

– A Derevo előtt, illetve azzal párhuzamosan jártam a szentpétervári főiskolára, de nem fejeztem be. A Derevo százszázalékos munkát igényelt, úgy hogy döntenem kellett a főiskola és a társulat között. Egyébként a Derevóban senkinek sincs diplomája. Számomra akkor a klasszikus színháznál fontosabb volt az, ahogyan Anton Adassinski dolgozott. Úgy éltünk együtt, mint a kolostori szerzetesek, merthogy ez a fajta színház állapot és folyamat is egyúttal. Ez azt is jelenti, hogy az előadásokból származó bevételt egyből a következő munkákba fektettük be. 1986-ban kezdtük a színházat, és 1993-ban kaptam először fizetést. Az első négy év tulajdonképpen iskola volt, és csak utána vált a munka rugalmasabbá. A „Derevo-iskola” testi, lelki, szellemi gyakorlatokra épülő módszere persze most is meghatározó a számomra, de megpróbáltam magamból is hozzátenni valamit, továbbfejleszteni azt.

GILICE (EX-STASIS 1999, 5. SZÁM)

Zsukovszkij Akadémia

Tudjuk, Zsukovszkij mit tud: mozgásról, fényről, hangról, szellemről, rögtönzésről, rögzítésről. A Kisegítő iskolában feleltet, és feleletet is ad. Mert a fele nem elég: mindkét oldalt mutatja. Tanár is, diák is. És bár ezt nem kérdezi ki, azért minden róla szóló cikk elmondja: a Derevo (volt, van?, lesz?) az anyaszínháza. Siker – igen, pénz – nem hiszem, csillogás – amennyire a reflektorok (intelligensek!) fényében látszik, milyen izzasztó dolog ez: nagyon.

Tavaly mondta (Kozma András szíves tolmácsolásával): „Nem is volt túl kanyargós az út, amit bejártam. Eleinte genetikát, fiziológiát és szerves kémiát tanultam. Aztán ahogy eljutottam a természet lényegéig, vagyis a szulfidhidak megértéséig, onnan már egyenes volt az út.”

BLASTIK NOÉMI (EX-STASIS 2005, 2. SZÁM)

„Lascia ch'io piangam
mia cruda sorte,
E che sospiri la libertà!
E che sospiri,
e che sospiri la libertà!
Lascia ch'io piangam
mia cruda sorte,
E che sospiri la libertà!”

• Handel: Rinaldo, Derevo: Harlekin